

מראי מקומות- מנחות כ"ד

א' ונגע בו, והוסיף לפי פי' הרמב"ם והראב"ד בסוגיין נחא טפי.

ד) **אין לך דבר שמטמא מאוירו אלא כלי חרס בלבד**- דייק העולת שלמה, דלכאורי' משמע מזה דגם הטבול יום יכול לטמא כלי חרס מאוירו, וזה אינו, שהרי אין טבול יום יכול לטמא כלים, דאין כלים נטמאין אלא מאב הטומאה בלבד. וכ' דלכאורי' צ"ל דאה"נ, כוונת הגמ' לומר דאין לך כלי שנטמא מאוירו אלא כלי חרס ע"י שרץ.

ה) **צירוף דאורייתא או דרבנן**- הק' בחי' הרשב"א, הא לעיל ילפי' דין צירוף מקרא דכף אחת, וא"כ איך שייך לומר דאינו אלא מדרבנן. ותי' דלמ"ד צירוף דרבנן, או דלא ס"ל להך דרשא, או דס"ל דאינו אלא אסמכתא. והביא מתוס' לפרש דכ"ע מודו דבקדשי מזבח צירוף דאורייתא, אבל בקדשי בדק הבית איכא מ"ד שהוא מדרבנן. אלא דדחה החי' הרשב"א פי' זה, דהא בגמ' כאן נסתפק לענין מנחה, ומנחה הוי קדשי מזבח.

ו) **ה"ד, כגון קפיזא בקבא, וכו'- ע' בחזון איש** (כ"ו, א'), שהק' דאם נגעי בגודש, איך יקמוץ, הא בעינן אויר כלי, וכן הק' בחי' הגרי"ז [ומשמע מדבריהם דאין שייך לומר דאף דמצטרפין למעלה, מ"מ הא שייך במציאות לעשות הקמיצה תוך אויר הכלי, ומה שצריך הצירוף בגודש, הוא רק משום צירוף השיעור, ויש לעי' בזה]. ושוב הביא החזו"א מש"כ הרמב"ם, דפי' דאם המחיצה למטה וערובי למעלה, זה מקרי ב' כלים ופסול, אבל אם המחיצה תלוי' ולמטה עריבי, הוי כלי א' וכשר.

ז) **צירוף כלי וחיבור מים מהו**- תמה בקהלות יעקב (י"ז), מה שייך כאן חיבור מים, הרי אפי' אם החתיכות היו נוגעות ממש בהדדי אינן חיבור, והיתכן דכיון דכ"א נוגע במים שביניהן חשיב חיבור. ותי' דאה"נ, אפשר דמים עדיפי, דחשיבי כנשיכה, שהרי המים מחלחלים קצת בהאוכל, וגם משהו מן האוכל עובר למים, והוי כנשיכה דהוי כחיבור לענין חלה, וע"ש עוד שהאריך בזה.

א) **כי תנן כלי מצרף מה שבתוכו לקדש, ה"מ היכא דנגעי בהדדי**- כ' העולת שלמה דאין להק' דאם נגעי אהדדי, א"כ למה צריך צירוף כלי, הרי בלא"ה כיון דחצי העשרון נטמא, הרי מטמא השני בנגיעה (ואף דאינו טמא כמדוגת החצי הראשון, מ"מ הרי פסול בטומאה). ותי' דסוגיין אתי כשי' החכמים דטבול יום אינו מטמא בקודש אלא פוסל, ולכן אין לחצי הראשון כח לטמא חצי השני. ועוד תי' דקמח לא הוי כגוש א', ואי נטמא מקצת לא יהי' כולו טמא.

ב) **הני מילי היכא דנגעי בהדדי**- כ' רש"י דמה שנקט טבול יום, היינו משום דאין טומאתו חמורה לעשות ראשון ושני, דאי טומאה אחרת, ל"ל צירוף, הא מטמא אותו הטמא את הכלי, והכלי מטמא את השאר. ותמה ע"ז הטהרת הקודש, איך שייך לומר שהכלי יהי' נטמא, הא לא נגע הטבול יום בהכלי בכלל. וכ' דאולי כיון דבני ר' חייא דשאלו השאלה נסתפקו בהמשך אם מטמא טבול יום באויר הכלי, א"כ י"ל דגם כאן ס"ל הן, דאולי מה שהטמא הוא בתוך אויר הכלי, יכול לטמא הכלי אפי' בלא נגיעה.

ג) **הושיט א' לביניהן מהו**- פרש"י, הושיט חצי עשרון א' לבין הנך חצי עשרון, מהו הדין אם נגע הטבול יום באמצעי, האם יטמא אותן שנים. והשיב הגמ' דרק מה שצריך לכלי, כלי מצרפו, דהיינו הב' ראשונים, משא"כ השלישי, אין הכלי מצרפו, ולכן הם טהורים ורק הוא טמא. וע' בראב"ד (שאר אבות הטומאה י"ב, ח') דפי' על דרך רש"י, והק' עליו הכסף משנה, מאי איריא דאמר' דהכלי רק מצרף הב' מן הצד, לימא דהאמצעי יהי' מצורף לא' מן הצדדים, והשלישי יהי' טהור, וכ' דכן ק' לרש"י. ותי' דכיון דהעשרון הי' שלם מתחלה, א"כ יותר ראויים להצטרף חלקיו זה עם זה מלהצטרף עם חלק אחר, אולם כ' דדוחק הוא, ולכן כ' דדרך הרמב"ם נוח יותר, ע"ש. וע"ע בחי' הגרי"ז דהק' לפרש"י למה נקט דוקא דהושיט א' לביניהן, הרי אותה שאלה שייך גם אם הי' מונח בצד

(ב) **וכן לענין קמיצה, קמץ מן האבוד וכו' - העיר בלקוטי הלכות (זבח תודה ד"ה קמץ מן האבוד),** הא לעיל לענין קמיצה ספק הוא אם מצרף כלי או לא היכי דלא נגעני אהדדי, וא"כ כאן למה פשוט דמצטרפי, וכ' דצ"ל דמיירי בדנגעי אהדדי. אלא דהק' על מש"כ הרמב"ם דמיירי בשלא נגעני, ע"ש.

(ג) **קמץ מן האבוד, שיריו וראשון נאכלין - כ' הלכות הלכות (זבח תודה ד"ה קמץ מן האבוד)** דבציור זה נשאר המופרש לברו, ויביא עוד חצי עשרון אחר, וישלים עליו, דאף דמתחלה הי' דעתו שיצטרף עם הראשון, מ"מ השתא דניטל הראשון ממנו, הו"ל כמנחה שחסרה קודם קמיצה, דקיי"ל כר' יוחנן לעיל (דף ט') דמביא מתוך ביתו וימלאנה. **וע"ע בקרן אורה** דהעיר דאיך יכול לקמוץ מן האבוד, הא יש כאן היסח הדעת, דהוי פסול הגוף או פסול טומאה. וכ' דצ"ל דנאבד בכח"ג דלא הי' בו היסח הדעת.

(ד) **אביי אמר, אפי' קמץ מא' מהן, שניהם אינן נאכלין - פי' החזון איש (ל"א, ג'),** דהיינו דאם הפריש מן האבוד, המופרש והראשון אינן נאכלין. אבל ודאי לא יתכן לומר דכוונתו דאם הפריש מן האבוד, אז האבוד והמופרש אינן נאכלין, דלא יתכן לומר דזה שקמץ ממנו לא יאכל והראשון נאכל, אע"כ כנ"ל. ויוצא מזה, דס"ל לאביי דאבוד ומופרש נמי מצטרפין לעשרון, דאל"כ, הא ודאי יהי' הראשון מצטרף לזה שקמץ ממנו, אע"כ דגם שייך לצרף האבוד והמופרש לעשרון. וביאר דנח' אביי ורבא בהא דמצטרפין בהדדי, דאביי ס"ל דכיון דהמופרש נצטרף עם הראשון, א"כ נעשה הכל א', ושוב יכול גם האבוד להצטרף עם המופרש, כיון דהכל א' הוא. אבל רבא סבר דכל הצירוף של המופרש הוא רק עם הראשון, ואף שהראשון מצורף להאבוד, מ"מ אין כולם מצטרפין להדדי להיות א'. וכ' דנראה דאם אחר שנמצא האבוד, נאבד הראשון, יהי' מח' ג"כ בין אביי ורבא אם יכול לצרף האבוד והמופרש להיות עשרון א' או לא.

(ח) **עשרון שחלקו ונטמא א' מהן, והניחו בביסא, וחזר טבול יום ונגע באותו טמא מהו - ע' בקרן אורה** שהעיר דכיון שנטמא קודם שהניחו בביסא, א"כ כבר נפסל, ואין ראוי לכלי עוד, וא"כ אין הכלי מצרפו. וכ' דצ"ל דכיון דמעיקרא הי' ראוי לכלי, לכן הכלי מצרפו.

(ט) **ומי אמרי' שבע לי' טומאה, והתנן סדין טמא, וכו' - הק' בשפת אמת,** מהו הדמיון להא דסדין שנעשה לוילון, הרי י"ל דמה דלא אמרי' שם דשבע לי' טומאה, היינו משום דהטומאה מתלא תלי וקאי, וכיון דבטל טומאת מדרס, ממילא חל אז טומאת מגע, וכמו דאמרי' בהא דאין איסור חל על איסור, דהאיסור תלי וקאי למצוא רווחא. וכ' דמוכרחין לומר, דס"ל להגמ' דלא אמרי' כן, דבטומאה אם אין הטומאה חל מיד, ממילא פקע ואינו חל עוד.

(י) **דלמא מקמי מדרס, דהוי טומאה חמורה על טומאה קלה, וכו' - כ' הברכת הזבח דה"ה** דהי' יכול הגמ' לדחות דמיירי דנגע בו הזב לאחר שכבר נעשה לוילון, וחד מתרי נקט. ועוד תי', דאם הי' זהו הצירוף, א"כ זהו מילתא דפשיטא, ומה קמ"ל ר' יוסי.

(יא) **עשרון שחלקו, ואבד א' מהן, והפריש אחר תחתיו, ונמצא הראשון, והרי שלשתן מונחין בביסא, וכו' - הק' הקרן אורה,** למה אין הכהן יכול לברר לו איזה ב' חצאי עשרונים בשביל עשרון המנחה, והשאר יהי' יהיו מותרות, וכמו בשאר קרבנות, דבאיזה שירצה יתכפר. וכ' דאה"נ, דבאמת יכול הכהן לעשות כן, ואם עירב ב' חצאין מהם, מאיזה מהם שיהי', יכול לקמוץ מהם, והשירים נאכלין, והג' מותר. אבל כאן מיירי דג' חצאין מונחין בביסא, ולא נתבאר מי הוא למנחה ומי הוא למותרו, להכי שניהם אינן נאכלין. וע"ע בלקוטי הלכות (זבח תודה ד"ה וקי"ל) דכ' דלכאור' משמע מדברי הגמ' דבדעת הכהן תליא מילתא, דאם באמת בשעת הקומץ שאינו מכוין להתיר השירים אלא האבוד או על המופרש, מהני מחשבתו, וניתר אותו שהי' בדעתו, והניח בצ"ע.